

Dr.sc.ing. Tatjana Marčenkova

PVD, Pārtikas Izplatīšanas uzraudzības daļas vadītāja,

tatjana.marcenkova@pvd.gov.lv

PĀRTIKAS PREČU MARKĒJUMS – PATĒRĒTĀJU TIESĪBAS

PATĒRĒTĀJU TIESĪBAS

Patērētāju aizsardzības vadošie principi (pieņemti ANO 1985.gadā) - tiesības ir:

- × uz veselības un drošības aizsardzību
- × uz ekonomisko interešu aizsardzību un veicināšanu
- × uz informāciju, lai varētu izdarīt kompetentu izvēli
- × uz patērētāju izglītību
- × uz atlīdzību
- × veidot patērētāju grupas
- × tikt uzklausītam - pārstāvēt patērētāju intereses un piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā.

Vienas no galvenajām tiesībām ir patērētāja **tiesības uz preču un pakalpojumu drošumu**. Adekvāta tirgus uzraudzības veikšana ir būtiska arī godīgas konkurences nodrošināšanai un labvēlīgas uzņēmējdarbības vides radīšanai. Nozīmīga loma ir patērētāju izglītībai un informēšanai par patērētāju tiesību aizsardzības jautājumiem. **Zinot savas tiesības patērētājs spēj tās pilnvērtīgi realizēt, vienlaicīgi veicinot arī godīgu konkurenci uzņēmējdarbībā.**

DESMIT PAMATPRINCIPI

Patērētāju aizsardzības desmit pamatprincipi ES

1. Pērciet to, ko vēlaties, tur, kur vēlaties.
2. Ja nedarbojas, sūtiet atpakaļ.
3. Augsti drošības standarti pārtikai un citām patēriņa precēm.
4. Ziniet, ko ēdiat.
5. Taisnīgi līgumi patērētājiem.
6. Dažkārt patērētāji var arī pārdomāt.
7. Vienkāršota cenu salīdzināšana.
8. Patērētājus nedrīkst maldināt.
9. Aizsardzība atvaļinājuma laikā.
10. Racionāla pārrobežu strīdu izšķiršana.

Papildu informācija: ec.europa.eu/consumers/cons_info/10principles/lv.pdf

PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LIKUMS

Patērētājs — fiziskā persona, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties vai izmantot preci vai pakalpojumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību

3.pants. Patērētāja tiesību pārkāpums

Patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja:

- iegādājoties preci vai saņemot pakalpojumu, nav ievērota patērētāja izvēles brīvība un viņa izteiktā griba
- nav nodrošināta iespēja saņemt vispusīgu un pilnīgu informāciju par preci vai pakalpojumu vai preces vai pakalpojuma cenu

4.pants. Patērētāja izvēles brīvība un griba

Pirms patērētājs iegādājas preci vai saņem pakalpojumu:

- tam jānodrošina iespēja novērtēt attiecīgās preces vai pakalpojuma derīgumu un atbilstību
- jāsaņem pilnīga informācija par preci vai pakalpojumu, norēķināšanās veidu, līguma izpildījumu un atbildību, ja līgumsaistības tiek pārkāptas

PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LIKUMS

17.pants. Informācijas nodrošināšana

- ✘ Ražotāja, tā pilnvarotā pārstāvja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums ir iepazīstināt patērētāju ar patiesu un pilnīgu informāciju par piedāvātās preces vai pakalpojuma kvalitāti, drošumu... cenu, lietošanas noteikumiem, ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja nosaukumu (firmu), vārdu, uzvārdu un adresi...
- ✘ Patērētājam ir tiesības pieprasīt, lai papildu informācija tiek sniegta arī mutvārdos...

The screenshot shows a news article from the European Commission website. The header includes the European Commission logo and the text 'EUROPEAN COMMISSION'. The breadcrumb trail reads: 'European Commission > News > Agriculture, fisheries and food'. The article title is 'Better food labelling - more informed consumers' with a date of '11/03/2013'. The navigation path is: 'Agriculture, fisheries and food > Food and food safety > Environment, consumers and health > Consumer protection and rights'. A sidebar on the left lists various news categories, with 'Agriculture, fisheries and food' selected. The main content features a photograph of a cow and text stating: 'The Commission is working to protect consumers and ensure the integrity of packaged food sold in the EU - what you see on the label should be what you get. EU food safety and consumer protection rules are clear: consumers must be informed of what they are buying, and all ingredients must appear on the package label.'

PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LIKUMS

18.pants. Informācija par ražotāju

- ✘ Lai varētu identificēt ražotāju, marķējumā uz preces, iesaiņojuma vai pievienotās etiķetes norādāma ražotāja atrašanās vieta un ražotāja nosaukums (firma). Ja tas nav iespējams, ražotāja atrašanās vietu un ražotāja nosaukumu (firmu) norāda uz ārējā iepakojuma, pavaddokumentos vai tirdzniecības vietā.
- ✘ Pārdevējam aizliegts piedāvāt vai pārdot viltotu preci vai preci, kuras ražotāju nav iespējams identificēt.

Environmental Health News
Published by Environmental Health Sciences

[Front Page](#) [Archives](#) [Science](#) [Subscribe](#) [Syndication](#) [About EHN](#) [Help](#)

Search

Go

Yes: Food labels would let consumers make informed choices

The paternalistic assertion that labeling of genetically modified foods “can only serve to mislead and falsely alarm consumers” is an Orwellian argument that violates the right of consumers to make informed decisions. Civilization rests on the confidence that an individual’s basic human rights will be respected by the government, including the ‘right to know.’ The AAAS board failed to note that the FDA’s testing program for GM foods is voluntary.

PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LIKUMS

20.pants. Preču marķējumam izvirzāmās vispārīgās prasības

Marķējumā sniegtā informācija:

- ❑ **ir labi redzama un saprotama**
- ❑ objektīvi atspoguļo preces drošumu vai nekaitīgumu un kvalitāti
- ❑ **nedrīkst piedēvēt precei īpašības, kādas tai nepiemīt**
- ❑ **nedrīkst maldināt pircēju**, ka precei piemīt kādas specifiskas īpašības, ja tādas īpašības piemīt visām attiecīgā veida precēm.

Marķējumam jābūt neizdzēšamam, informācijai jābūt skaidrai, to nedrīkst aizsegt ar citu rakstveida informāciju, attēlu vai uzlīmi.

Ražotājam vai pārdevējam jānodrošina, lai informācija tiktu sniegta patērētājam, ievērojot normatīvos aktus, kas reglamentē **valsts valodas lietošanu**.

Pārdevējam aizliegts piedāvāt un pārdot preces, kuru marķējumā sniegtā informācija vai marķējuma izpildījums neatbilst šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

KĀ VAR UZZINĀT KO JŪS ĒDAT?

- ✗ Apskatīt informāciju uz iepakojuma!
- ✗ Ielūkoties ēdienkartē (ēdināšanas uzņēmumā)!
- ✗ Pajautāt pārdevējam!
- ✗ ???

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

REGULAS MĒRĶIS

Nodrošināt patērētājiem pamatu apzinātas izvēles izdarīšanai attiecībā uz uzturā lietoto pārtiku un nepieļaut praksi, kas var maldināt patērētāju. Nodrošināt augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, ņemot vērā patērētāju uztveres atšķirības un viņu vajadzības pēc informācijas, vienlaicīgi nodrošinot netraucētu iekšējā tirgus darbību

UZDEVUMI

- Sekmēt patērētāju tiesību aizsardzības augsta līmeņa sasniegšanu
- Sasniegt augstu patērētāju veselības aizsardzības līmeni un garantēt viņu tiesības uz informāciju
- Nodrošināt patērētāju pienācīgu informētību par uzturā lietoto pārtiku;
- **Nepieļaut maldinošu praksi** vai informācijas noklusēšanu
- Uzlabot iekšējā tirgus darbību, vienkāršojot tiesību aktus, nodrošinot juridisko noteiktību un administratīvā sloga samazināšanu, un nodrošinās labumu iedzīvotājiem, nosakot, ka jāveic precīza, saprotama un salasāma pārtikas produktu marķēšana

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

1.pants Priekšmets un darbības joma

Regula nosaka:

- vispārīgos principus, prasības un atbildību
- līdzekļus, kas garantē patērētāju tiesības uz informāciju
- procedūras pārtikas produktu informācijas sniegšanai, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt pietiekamu elastību, lai reaģētu uz turpmākajām izmaiņām un nepieciešamību pēc jaunas informācijas.

Regulu piemēro:

- uzņēmējiem visos pārtikas aprites posmos, ja viņu uzņēmējdarbība ir saistīta ar pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem
- visiem pārtikas produktiem, kas paredzēti galapatērētājam, tostarp pārtikas produktiem, kurus piegādā ēdināšanas iestādes un kuri paredzēti piegādei ēdināšanas iestādēm, pārvadājumu uzņēmumu sniegtiem ēdināšanas pakalpojumiem, ja izbraukšana notiek no dalībvalstu teritorijām.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

To piemēros no 2014. gada 13. decembra, izņemot 9. panta 1. punkta l) apakšpunktu (paziņojums par uzturvērtību), kuru piemēros no 2016. gada 13. decembra, un VI pielikuma B daļu (īpaši nosacījumi uz apzīmējumu „maltā gaļa”), kuru piemēros no 2014. gada 1. janvāra.

2. pants Definīcijas (1)

“pārtikas produktu informācija” ir informācija par pārtiku un ir pieejama galapatērētājam ar marķējuma, citu pievienoto materiālu vai jebkuru līdzekļu, tostarp mūsdienu tehnoloģiju rīku vai verbālas komunikācijas, starpniecību

“marķējums” ir teksti, ziņas, preču zīmes, zīmolvārdi, attēls vai simbols, kas ir saistīti ar pārtikas produktu, atrodas uz jebkura iepakojuma, dokumenta, uzraksta, etiķetes, aptveres vai uzlīmes, kura pievienota šādam produktam vai attiecas uz to

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

2. pants **Definīcijas (2)**

“**etiķete**” ir visu veidu birkas, zīmoli, atšķirības zīmes, ilustratīvs vai cits aprakstošs materiāls, kas uzrakstīts, uzdrukāts, uzkrāsots ar šablonu, iezīmēts, iespiests vai uzspiests uz pārtikas iepakojuma vai taras vai ir tai piestiprināts

“**salasāmība**” ir informācijas fiziskais atveids, ar kura palīdzību informācija ir vizuāli pieejama iedzīvotājiem un kuru nosaka dažādi elementi, tostarp rakstzīmju izmērs, burtu atstarpes, atstarpes starp rindām, zīmju līnijas biezums, rakstzīmju krāsa, šrifts, burtu platuma un augstuma attiecība, materiāla virsma un ievērojams kontrasts starp druku un fonu

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

2. pants Definīcijas (3)

“redzamības lauks” ir visas iepakojuma virsmas, kuras ir salasāmas no viena skatu punkta

“galvenais redzamības lauks” ir iepakojuma redzamības lauks, kuru patērētājs visdrīzāk ieraudzīs pirkšanas brīdī un kas ļauj patērētājam nekavējoties atpazīt produktu attiecībā uz tā īpašībām vai specifiku un, vajadzības gadījumā, zīmolvārdu. Ja iepakojumam ir vairāki līdzvērtīgi galvenie redzamības lauki, tad šo lauku izvēlas pārtikas aprītē iesaistītais uzņēmējs

“galvenā sastāvdaļa” ir pārtikas produkta sastāvdaļa vai sastāvdaļas, kas veido vairāk nekā 50 % no minētā pārtikas produkta vai ko patērētājs parasti saista ar pārtikas produkta nosaukumu, un attiecībā uz ko vairākumā gadījumu nepieciešama kvantitatīvā norāde

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

2. pants Definīcijas (4)

Piemēro arī I pielikumā sniegtās īpašās definīcijas:

- ✓ paziņojums par uzturvērtību vai uzturvērtības marķējums (enerģētiskā vērtība – tauki, ogļhidrāti, olbaltumvielas u.c.)
- ✓ tauki
- ✓ piesātinātās taukskābes
- ✓ trans-taukskābes
- ✓ ogļhidrāti
- ✓ polioli u.c.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

II NODAĻA

PĀRTIKAS PRODUKTU INFORMĀCIJAS VISPĀRĪGIE PRINCIPI

4. pants Principi, kas reglamentē obligāto pārtikas produktu informāciju

Obligātā pārtikas produktu informācijā ietver:

- informāciju par pārtikas produkta identitāti un sastāvu, īpašībām vai citām pārtikas produkta pazīmēm, t.sk.:
  - sastāva īpašībām, kas var būt kaitīgas veselībai vai noteiktām patērētāju grupām (laktoze, glutēns u.c.)
  - derīgumu, glabāšanu un drošu izmantošanu
  - ietekmi uz veselību, tostarp riskiem un sekām saistībā ar pārtikas produktu kaitīgu un bīstamu lietošanu
- informācija par uzturvērtības īpašībām, kas dotu iespēju patērētājiem, tostarp ar īpašām uztura prasībām, veikt apzinātu izvēli

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

7. pants **Godīgas informēšanas prakse**

Pārtikas produktu informācija nedrīkst maldināt par:

- **par raksturīgajām pazīmēm** un jo īpaši to raksturu, identitāti, īpašībām, sastāvu, daudzumu, derīgumu, izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu, ražošanas vai izgatavošanas veidu
- **piedēvēt tādu iedarbību vai īpašības, kas tam nepiemīt**
- **liekot saprast**, ka pārtikas produktam piemīt īpašas pazīmes, lai gan faktiski šādas pazīmes piemīt visiem līdzīgiem pārtikas produktiem, jo īpaši uzsverot kādas konkrētas sastāvdaļas un/vai uzturvielas esamību vai neesamību produktā
- noformējumā, aprakstā vai attēlā iekļaujot norādi, kas liek noprast konkrēta pārtikas produkta vai sastāvdaļas klātbūtni, lai gan faktiski minētajā produktā dabīgi esošais komponents vai parasti izmantotā sastāvdaļa ir aizstāta ar citu komponentu vai citu sastāvdaļu

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

7. panta (turpinājums)

Informācija ir precīza, skaidra un patērētājam viegli saprotama un nevienam pārtikas produktam nepiedēvē spējas novērst, ārstēt vai izārstēt kādu cilvēka slimību vai neatsaucas uz šādām spējām...

Minētās prasības attiecas arī uz:

- reklāmu
- pārtikas produktu pasniegšanas veidu, jo īpaši to formu, izskatu vai iepakojumu, izmantojamiem iepakojšanas materiāliem, izvietojumu un apkārtni, kādā tie ir izstādīti

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

8. pants *Atbildība*

Par pārtikas produktu informāciju **atbild pārtikas uzņēmējs**, ar kura varau vai uzņēmuma nosaukumu šo pārtikas produktu tirgo...

Atbildīgais **uzņēmējs nodrošina pārtikas produktu informācijas esamību un precizitāti** saskaņā ar tiesību aktiem par pārtikas produktu informāciju un attiecīgo valsts tiesību aktu prasībām

Uzņēmēji, kas neietekmē pārtikas produktu informāciju, **nepiegādā pārtiku, par kuru viņi zina vai kuru, ņemot vērā viņiem kā speciālistiem zināmo informāciju, viņiem ir pamats uzskatīt par neatbilstīgu piemērojamiem tiesību aktiem** par pārtikas produktu informāciju un attiecīgo valsts tiesību aktu prasībām.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

8. pants turpinājums

uzņēmēji ... nepārveido pārtikai pievienoto informāciju, ja šādas izmaiņas var maldināt galapatērētāju vai citādi mazināt patērētāju tiesību aizsardzības līmeni un mazināt galapatērētāju iespējas izdarīt apzinātu izvēli.

uzņēmēji ir atbildīgi par jebkurām izmaiņām, ko tie veic pārtikai pievienotajā informācijā...

uzņēmēji nodrošina, ka galapatērētājam vai ēdināšanas iestādēm paredzētas nefasētas pārtikas produktu informācija tiek nogādāta pārtikas apritē iesaistītajam uzņēmējam, kas saņem pārtiku, lai nepieciešamības gadījumā varētu norādīt obligāto pārtikas produktu informāciju galapatērētājam

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

8. pants (turpinājums)

Uzņēmēji nodrošina, ka obligātās ziņas norāda uz pārtikas iepakojuma vai tam piestiprinātas etiķetes, vai pārtikas pavaddokumentiem, ja var garantēt, ka šie dokumenti ir pievienoti attiecīgajai pārtikai vai tika atsūtīti pirms pārtikas piegādes vai vienlaicīgi ar to:

- ❖ ja fasētā pārtika ir paredzēta galapatērētājam, bet tās tirdzniecība tiek sākta pirms pārdošanas galapatērētājam, un ja šajā posmā netiek veikta pārdošana ēdināšanas iestādei
- ❖ ja fasētā pārtika ir paredzēta piegādei ēdināšanas iestādei turpmākai gatavošanai, pārstrādei, sadalīšanai vai sagriešanai

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

8. pants (turpinājums)

uzņēmēji nodrošina, ka regulas 9. panta 1. punkta a), f), g) un h) apakšpunktā noteiktās ziņas (**minimālās prasības**) tiek parādītas arī uz fasētas pārtikas **tirdzniecībai paredzētā sekundārā iepakojuma**

„MINIMĀLĀS PRASĪBAS”:

- tirdzniecības nosaukums
- minimālais derīguma termiņš vai “izlietot līdz” datums
- jebkuri īpaši glabāšanas un/vai lietošanas nosacījumi
- pārtikas aprītē iesaistītā uzņēmēja (ar kura vārdu vai uzņēmuma nosaukumu šo pārtikas produktu tirgo, vai importētājs Savienības tirgū) vārds vai nosaukums un adrese

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

9. pants Obligāto ziņu uzskaitījums

- **pārtikas produkta nosaukums**
- **sastāvdaļu saraksts**
- **jebkura sastāvdaļa vai pārstrādes palīg līdzekļi**, kas minēti II pielikumā vai iegūti no II pielikumā (alerģēni -14 grupas) minētas vielas vai produkta un izraisa alerģiju vai nepanesamību un ko lieto pārtikas produktu ražošanas vai sagatavošanas procesā, un ko, tostarp arī izmainītā veidā, satur arī gatavais pārtikas produkts
- dažu **sastāvdaļu vai sastāvdaļu kategoriju daudzums**
- pārtikas produkta **neto daudzums**
- minimālais derīguma termiņš vai **“izlietot līdz” datums**
- **jebkuri īpaši glabāšanas un/vai lietošanas nosacījumi**
- pārtikas aprītē iesaistītā uzņēmēja vārds vai uzņēmuma nosaukums un adrese
- **regulas 26. pantā paredzētajos gadījumos – izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta**
- **lietošanas pamācība**, ja bez šādas pamācības būtu grūti pienācīgi izmantot pārtikas produktu
- attiecībā uz dzērieniem ar alkohola saturu vairāk nekā 1,2 tilpumprocenti – **faktiskais alkohola saturs tilpumprocentos**
- **paziņojums par uzturvērtību**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

- ✘ Labība, kas satur lipekli (glutēnu)
- ✘ Vēžveidīgie un to produkti
- ✘ Olas un to produkti
- ✘ Zivis un to produkti
- ✘ Zemesrieksti un to produkti
- ✘ Sojas pupas un to produkti
- ✘ Piens un tā produkti
- ✘ Rieksti ....(nosaukums...)
- ✘ Selerijas, sinepes un sezama sēklas un to produkti
- ✘ Sēra dioksīds, sulfīti
- ✘ Lupīna un to produkti
- ✘ Gliemji un to produkti

**Alerģijas un
nepanesamība!!!**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

---

10. pants Papildu obligātās ziņas īpašiem pārtikas produktu veidiem vai kategorijām, sk.regulas III pielikumā (papildus norādes):

- ✘ Pārtikai, kas iepakota, izmantojot īpašās gāzes, piemēram „**iepakots aizsargatmosfērā**”
- ✘ Pārtikai, kas satur saldinātājus – „**ar saldinātājiem vai ar saldinātājiem un cukuru**”
- ✘ Pārtikai, kas satur aspartāmu – „**satur aspartāmu (fenilalanīna avots) vai satur fenilalanīna avotu**”
- ✘ Pārtikai kas satur glicirizīnskābi vai tās amonoja sāļi – **vārdi – „satur lakricu vai , jāizvairās no pārmērīgas lietošanas var veicināt hipertoniiju”**
- ✘ Dzērieniem ar augstu kofeīna līmeni >150 mg/l – „**augsts kofeīna saturs, nav ieteicams bērniem un grūtniecēm vai sievietēm, kas baro ar krūti**”
- ✘ Pārtikai ar fitosterīnu, tā esteri, -stanolu, stanola esteri – „**ar augu ...sterīniem , ...stanoliem...**”

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

III pielikumā (papildus norādes):

6. Saldēta gaļa, saldētas gaļas izstrādājumi un saldēti neapstrādāti zvejniecības produkti

6.1. Saldēta gaļa, saldēti gaļas izstrādājumi un saldēti neapstrādāti zvejniecības produkti

Sasaldēšanas datums vai pirmās sasaldēšanas datums, ja produkts ir saldēts vairāk nekā vienu reizi, saskaņā ar X pielikuma 3. punktu

(¹) Šo līmeni piemēro produktiem, kurus piedāvā gatavus patēriņam vai kuru sākotnējā forma jāatjauno saskaņā ar ražotāju instrukcijām.

X pielikuma 3 .punkts

3. Sasaldēšanas vai pirmās sasaldēšanas datumu, kā minēts III pielikuma 6. punktā, norāda šādi:

- pirms šā datuma ir vārdi **“sasaldēts ...”**
- šā punkta a) apakšpunktā minētos vārdus papildina:
  - **vai nu ar pašu datumu, vai**
  - **ar norādi uz to, kur šis datums atrodams marķējumā**
- datums ietver **dienu, mēnesi un gadu** – šādā secībā un nešifrētā veidā.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

12. pants Obligātās pārtikas produktu informācijas pieejamība un izvietojums

Obligātā informācija ir norādīta un viegli pieejama, to norāda tieši uz iepakojuma vai tai pievienotās etiķetes...

44. pants Valsts pasākumi attiecībā uz nefasētiem pārtikas produktiem

Ja pārtikas produktus piedāvā **pārdošanai galapatērētājiem vai ēdināšanas iestādēm** bez iepakojuma vai ja pārtiku iepakojuma tirdzniecības vietā pēc patērētāja lūguma, vai tos fasē tiešai pārdošanai:

- obligāti norāda jebkuras sastāvdaļas vai pārstrādes palīgvielās, kas minēti II pielikumā – alergēni, piedevas u.c. un ko satur gala produkts
- citu ziņu norāde nav obligāta, izņemot gadījumus, ja dalībvalsts pieņem valsts pasākumus...

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

13. pants Obligāto ziņu noformējums

- Skaidri redzamā vietā
- Skaidri saskatāma
- Skaidri salasāma
- Neizdzēšama
- Nav paslēpta, nomaskēta, pārtraukta, padarīta nesvarīga...

 Obligāto ziņu skaidras salasāmības nodrošināšanai lieto **rakstzīmju izmēru**, kur x-augstums, kā noteikts IV pielikumā, ir lielāks vai vienāds ar **1,2 mm**.

Attiecībā uz iepakojumu vai taru, kuras lielākās virsmas laukums ir mazāks par **80 cm** rakstzīmju **x- augstums** ir lielāks vai vienāds ar **0,9 mm**.

Vienā redzamības laukā iekļauj sekojošas ziņas - tirdzniecības nosaukums, neto daudzums, alkohola saturs

Prasību nepiemēro virsmām, kas ir mazākas par 10 cm² !!!

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

IV PIELIKUMS

x-AUGSTUMA DEFINĪCIJA

x-AUGSTUMS

Apraksts

1	Virslīnija
2	Lielo burtu līnija
3	Viduslīnija
4	Pamatlīnija
5	Apakšlīnija
6	x-augstums
7	Rakstzīmju izmērs

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

16. pants

Noteiktu obligāto ziņu norāžu nepiemērošana

➤ **uz atkārtotai izmantošanai paredzētām stikla pudelēm**, kurām ir neizdzēšams marķējums un kurām tādēļ nav etiķetes, uzlīmes vai aptveres:

- obligāti norāda tikai tirdzniecības nosaukumu, alergēnus, neto daudzumu, min. derīguma termiņu, uzturvērtības norādi

➤ uz iepakojuma vai taras, kuras lielākā virsmas platība ir mazāka par 10cm², uz iepakojuma vai etiķetes obligāti norāda tikai prod.nosaukumu, alergēnus, neto daudzumu, min. derīguma termiņu

- sastāvdaļu sarakstu, nodrošina citā veidā vai sniedz pēc patērētāju pieprasījuma

➤ uzturvērtības paziņojums nav obligāts V pielikumā uzskaitītajiem pārtikas produktiem

➤ sastāvdaļu saraksts un uzturvērtības paziņojums nav obligāts attiecībā uz dzērieniem, kuru alkohola saturs pārsniedz 1,2 tilpumprocentus

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

2. IEDAĻA

17. pants Pārtikas produkta nosaukums

Pārtikas produkta nosaukums ir tā tirdzniecības nosaukums. Ja tāda nav, nosaukums atbilst tā pieņemtajam nosaukumam vai, ja tāda nav vai tas netiek lietots, sniedz pārtikas produktu aprakstošu nosaukumu.

Atļauj lietot nosaukumu, ar kādu attiecīgo produktu likumīgi ražo un tirgo ražotājā dalībvalstī. Tomēr gadījumos, ja citu šīs regulas noteikumu, jo īpaši 9. pantā izklāstīto, piemērošana dalībvalstī, kurā produktu tirgo, nedotu patērētājiem iespēju izzināt pārtikas produkta patieso raksturu un atšķirt to no produktiem, ar kuriem to varētu sajaukt, nosaukumam pievieno citu aprakstošu informāciju, kuru pievieno pārtikas produkta nosaukuma tuvumā.

Pārtikas produkta nosaukumu neaizstāj ar nosaukumu, kas aizsargāts kā intelektuālais īpašums, preču zīme vai modes nosaukums.

Īpaši noteikumi par pārtikas produkta nosaukuma lietošanu un par tam pievienojamām ziņām izklāstīti VI pielikumā.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

7. Uz gaļas produktiem, gaļas izstrādājumiem un zvejniecības produktiem, kas var radīt iespaidu par to, ka tie ir izgatavoti no vesela gaļas vai zivs gabala, lai gan sastāv no diviem dažādiem gabaliem, kuri savienoti, izmantojot citas sastāvdaļas, tostarp pārtikas piedevas un pārtikas fermentus, vai citus līdzekļus, izvieta šādu norādi:

latviešu valodā: "formēta gaļa" un "formēta zivs";

B DAĻA — ĪPAŠI NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ APZĪMĒJUMU "MALTĀ GAĻA"

1. Sastāva kritēriji, kurus pārbauda, pamatojoties uz dienas vidējo rādītāju:

	Tauku saturs	Kolagēna/gaļas olbaltumvielu attiecība ⁽¹⁾
— liesa maltā gaļa	≤ 7 %	≤ 12 %
— maltā tūrā liellopu gaļa	≤ 20 %	≤ 15 %
— maltā gaļa, kas satur cūkgaļu	≤ 30 %	≤ 18 %
— citu sugu maltā gaļa	≤ 25 %	≤ 15 %

⁽¹⁾ Kolagēna/gaļas olbaltumvielu attiecību izsaka kolagēna procentos gaļas olbaltumvielās. Kolagēna saturs ir hidroksiprolīna saturs, reizināts ar 8.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

2. Papildus prasībām, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 853/2004 III pielikuma V sadaļas IV nodaļā, uz marķējuma norāda šādu tekstu:

- “tauku procentuālais saturs mazāks par ...”,
- “kolagēna/gaļas olbaltumvielu attiecība mazāka par ...”.

3. Dalībvalstis var atļaut tādas maltās gaļas tirdzniecību savā tirgū, kas neatbilst šīs daļas 1. punktā minētajiem kritērijiem, piemērojot valsts apzīmējumu, ko nevar sajaukt ar Regulas (EK) Nr. 853/2004 5. panta 1. punktā paredzētajiem apzīmējumiem.

C DAĻA — ĪPAŠAS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ APZĪMĒJUMU “DESU APVALKI”

Ja desu apvalks nav ēdams, tas ir jānorāda.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

18. pants Sastāvdaļu saraksts

1. Pirms sastāvdaļu saraksta vai tā virsrakstā ir norāde, kura sastāv no vārda “**sastāvdaļas**” vai kurā ietverts šis vārds. Tas ietver **visas pārtikas produkta sastāvdaļas dilstošā masas secībā, kā tās ir reģistrētas pārtikas ražošanas procesā.**
2. Sastāvdaļas nosaukumu norāda, minot tās **īpašo nosaukumu** saskaņā ar 17. panta un VI pielikuma noteikumiem.
3. Visas sastāvdaļas, kuras ir inženierijas ceļā iegūti nanomateriāli, skaidri norāda sastāvdaļu sarakstā. **Aiz šādu sastāvdaļu nosaukumiem iekavās seko vārds “nano”.**
4. Šā panta 1. un 2. punkta piemērošanas tehniskie noteikumi paredzēti VII pielikumā.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

19. pants

Sastāvdaļu saraksta nepiemērošana

Sastāvdaļu sarakstu nepievieno šādiem pārtikas produktiem:

- svaigiem augļiem un dārzeņiem, arī kartupeļiem, kas nav mizoti, griezti vai līdzīgi apstrādāti;
- gāzētam ūdenim, ja tā aprakstā norādīts, ka tas ir gāzēts;
- raudzētam etiķim, kas iegūts no viena pamatprodukta, ar noteikumu, ka tam nav pievienotas citas sastāvdaļas;
- sieram, sviestam, raudzētam pienam un krējumam, ja tiem nav pievienotas citas sastāvdaļas, izņemot piena produktus, pārtikas fermentus un siera izgatavošanai nepieciešamās mikroorganismu kultūras, vai sāls, kas nepieciešama siera ražošanā, izņemot svaigu sieru un kausētu sieru;
- pārtikas produktiem, kam ir viena sastāvdaļa, ja:
  - pārtikas produkta nosaukums sakrīt ar sastāvdaļas nosaukumu vai
  - pārtikas produkta nosaukums ļauj skaidri identificēt sastāvdaļas veidu

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

20. pants

Sastāvdaļu elementi, kurus neiekļauj pārtikas produkta sastāvdaļu sarakstā

sastāvdaļu sarakstā neiekļauj šādus pārtikas produkta sastāvdaļu elementus:

- sastāvdaļas elementus, ko uz laiku atdala ražošanas procesā un vēlāk atkal pievieno, nepārsniedzot to sākotnējo daudzumu;
- pārtikas piedevas un pārtikas fermentus:
  - kas atrodas attiecīgajā pārtikas produktā tikai tādēļ, ka ir vienā vai vairākās šā pārtikas produkta sastāvdaļās, saskaņā ar pārvešanas principu, kas minēts Regulas (EK) Nr. 1333/2008 18. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, ja vien tie nepilda tehnoloģiskas funkcijas galaproduktā vai
  - ko izmanto kā **pārstrādes palīg līdzekļus**
- **nesējvielas un vielas, kas nav pārtikas piedevas**, bet kuras lieto tādā pašā veidā un tādā pašā nolūkā kā nesējvielas un kuras lietotas tikai tādā daudzumā, cik tas ir strikti nepieciešams;

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

20.panta (turpinājums)

- vielas, kas nav pārtikas piedevas, bet kuras lieto tādā pašā veidā un tādā pašā nolūkā kā pārstrādes palīgļīdzekļus, un kas joprojām ir galaproduktā, pat ja pārveidotā veidā;

- **ūdeni:**

- ja to izmanto ražošanas procesā tikai kādas koncentrētas vai atūdeņotas sastāvdaļas sākotnējās formas atgūšanai vai
- kā šķidru vidi, ko parasti nelieto cilvēku uzturā.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

Kas ir nesējvielas?

“**nesējvielas**” ir vielas, ko izmanto pārtikas piedevu vai aromatizētāju, pārtikas fermentu, uzturvielu un/vai citu vielu, kas uztura vai fizioloģiskā nolūkā pievienotas pārtikas produktiem (vai pārtikai un/vai uztura bagātinātājiem), šķīdināšanai, atšķaidīšanai, izkliedēšanai vai citādi fizikālai modificēšanai, nemainot to funkcijas (un kurām pašām nav nekādu tehnoloģisko funkciju), lai atvieglotu to apstrādi vai lietošanu;

Kas ir pārstrādes palīgļīdzekļi?

Piemērs: Rozīņu pagatavošanai, lai tās nesaliptu, tiek izmantota augu eļļa 0.3%.

Eļļa, kas izmantota rozīņu apstrādāšanai ir uzskatāma par pārstrādes palīgļīdzekli un pārtikas preču marķējumā obligāti nav jānorāda.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

Kas ir nesējvielas?

Nesējvielas lieto, lai atvieglotu cita produkta pārvietošanu, jo īpaši tehniskajos procesos. Atļauto nesējvielu saraksts ir sniegts Regulas 1130/2011 pielikumā (jeb regulas 1333/2011 III pielikumā)

“III PIELIKUMS

Savienības atļauto pārtikas piedevu, tostarp nesējvielu, saraksts lietošanai pārtikas piedevās, pārtikas fermentos, pārtikas aromatizētājos un uzturvielās un to lietošanas nosacījumi

Definīcijas

1. “Uzturvielas” šajā pielikumā ir vitamīni, minerālvielas un citas vielas, ko pievieno uzturvērtības nolūkā, kā arī vielas, ko pievieno fizioloģiskas ietekmes nolūkā, kā minēts Regulā (EK) Nr. 1925/2006, Direktīvā 2002/46/EK, Direktīvā 2009/39/EK un Regulā (EK) Nr. 953/2009.
2. “Preparāts” šajā pielikumā ir vielu kopums, kas sastāv no vienas vai vairākām pārtikas piedevām, pārtikas fermentiem un/vai uzturvielām, kuros ir iekļautas tādas vielas kā pārtikas piedevas un/vai citas pārtikas sastāvdaļas, lai atvieglotu to glabāšanu, pārdošanu, standartizāciju, atšķaidīšanu vai šķīdināšanu.

1. DAĻA

Nesējvielas pārtikas piedevās

Nesējvielas E Nr.	Nesējvielas nosaukums	Maksimālais daudzums	Pārtikas piedevas, kurām var pievienot nesējvielu
E 1520	Propān-1, 2-diols (propilēnglikols)	1 000 mg/kg pārtikas galaproduktā (kā pārnese) (*)	Krāsvielas, emulgatori un antioksidanti
E 422	Glicerīns	<i>quantum satis</i>	Visas pārtikas piedevas
E 420	Sorbīts		
E 421	Mannīts		
E 953	Izomalts		
E 965	Maltīts		
E 966	Laktīts		
E 967	Ksilīts		
E 968	Eritritols		
E 400 – E 404	Algīnskābe – algināti (6. daļas 7. tabula)		
E 405	Propān-1, 2-diola algināts		
E 406	Agars		

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

21. pants

Dažu tādu vielu vai produktu marķējums, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību

- **Alerģēnus vai vielas, kas izsauc nepanesamību norāda sastāvdaļu sarakstā, skaidri norādot vielas vai produkta nosaukumu, kā minēts II pielikumā**

- **Vielas vai produkta nosaukums ir izcelts ar rakstzīmju formatējumu**, līdz ar to tas skaidri atšķiras no pārējo sastāvdaļu saraksta, piemēram, **ar rakstzīmju izmēru, stilu vai fona krāsu**

Ja nav sastāvdaļu saraksta, minētajās norādēs iekļauj vārdu **“satur”**, kam seko **II pielikumā** uzskaitītās vielas vai produkta nosaukums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

22. pants

Sastāvdaļu daudzuma norāde

Sastāvdaļas daudzumu vai sastāvdaļu kategorijas daudzumu, ko izmanto, ražojot vai izgatavojot pārtikas produktu, uzrāda, ja attiecīgā sastāvdaļa vai sastāvdaļu kategorija:

- **ir norādīta pārtikas produkta nosaukumā** vai nosaukumā, ar kuru patērētājs parasti to saista;
- marķējumā ir izcelta **ar tekstu, zīmējumiem vai grafiskiem simboliem**; vai
- **būtiski raksturo pārtikas produktu un atšķir to no citiem produktiem**, ar kuriem to var sajaukt nosaukuma vai izskata dēļ

Īpašie gadījumi, kad dažu sastāvdaļu daudzums nav jānorāda, noteikti VIII pielikumā

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

23. pants

Neto daudzums

Fasēta pārtikas produkta neto daudzumu norāda attiecīgi litros, centilitros, mililitros, kilogramos vai gramos

- tilpuma vienībās – šķidriem produktiem
- masas vienībās – pārējiem produktiem

Īpašie gadījumi, kad neto daudzumu nenorāda, noteikti IX pielikumā (kuri var ievērojami zaudēt svaru, kurus pārdod pēc skaita, kuru svars ir mazāks par 5 ml/g....neto svarā glazūru neietver!!!)

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

24. pants

Minimālais derīguma termiņš, “izlietot līdz” datums un sasaldēšanas datums

1. Pārtikas produktiem, kas no mikrobioloģijas viedokļa ir īpaši ātrbojīgi un tādēļ īsā laikā var radīt tiešas briesmas cilvēka veselībai, minimālo derīguma termiņu aizvieto ar **“izlietot līdz”** datumu. Pēc **“izlietot līdz”** datuma pārtikas produktu uzskata par nedrošu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 14. panta 2. līdz 5. punktu
2. Attiecīgo datumu norāda saskaņā ar regulas **X pielikumu**

25. pants

Glabāšanas vai lietošanas apstākļi

1. Ja pārtikas produktiem nepieciešami īpaši glabāšanas un/vai lietošanas apstākļi, minētos apstākļus norāda.
2. Lai būtu iespējams pareizi uzglabāt vai lietot pārtikas produktu pēc iepakojuma atvēršanas, attiecīgā gadījumā norāda glabāšanas apstākļus un/vai izlietošanas termiņu

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

X PIELIKUMS

MINIMĀLAIS DERĪGUMA TERMIŅŠ, "IZLIETOT LĪDZ" DATUMS UN SASALDĒŠANAS DATUMS

1. Pārtikas produkta minimālo derīguma termiņu norāda šādi:

a) pirms datuma ir vārdi:

— "Ieteicams līdz ...", ja termiņā ietilpst dienas norāde,

— "Ieteicams līdz ... beigām" pārējos gadījumos;

b) vārdkopu, kas minēta a) apakšpunktā, papildina:

— vai nu ar pašu datumu, vai

— ar norādi uz to, kur šis datums atrodams marķējumā.

Vajadzības gadījumā šīm norādēm pievieno glabāšanas noteikumu aprakstu, kas jāievēro, ja produkts uzglabājams šajā noteiktajā laikposmā;

c) datums ietver dienu, mēnesi un, iespējams, gadu – šādā secībā un nešifrētā veidā.

Tomēr attiecībā uz pārtikas produktiem:

— kuru derīgums nepārsniedz trīs mēnešus, pietiek norādīt dienu un mēnesi,

— kuru derīgums pārsniedz trīs mēnešus, bet nepārsniedz 18 mēnešus, pietiek norādīt mēnesi un gadu,

— kuru derīgums pārsniedz 18 mēnešus, pietiek norādīt gadu;

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

26. pants

Izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta

Izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas **norādīšana ir obligāta:**

- ja tās **nenorādīšana var maldināt patērētāju** attiecībā uz pārtikas produkta īsto izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu, jo īpaši, ja pievienotā informācija vai etiķete varētu netieši norādīt, ka produktam ir cita izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta;
- **gaļai, uz kuru attiecas kombinētās nomenklatūras (“KN”) kodi, kas uzskaitīti XI pielikumā.**

Ja pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta ir norādīta, bet nav tā pati, kas tā galvenajai sastāvdaļai:

- norāda arī attiecīgās **galvenās sastāvdaļas izcelsmes valsts vai izcelsmes vietu; vai**
- norāda, **ka galvenās sastāvdaļas izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta atšķiras no pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

XI PIELIKUMS

GAĻAS VEIDI, KURIEM OBLIGĀTI JĀBŪT IZCELSMES VALSTS VAI IZCELSMES VIETAS NORĀDEI

KN kods (kombinētā nomenklatūra 2010)	Apraksts
0203	Svaiga, atdzesēta vai saldēta cūkgaļa
0204	Svaiga, atdzesēta vai saldēta aitu vai kazu gaļa
ex 0207	Svaiga, atdzesēta vai saldēta mājputnu gaļa, kas iekļauta pozīcijā 0105

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

27. pants

Lietošanas pamācība

Pārtikas produkta lietošanas pamācības formulē tā, lai pārtikas produktu varētu pienācīgi izmantot

28. pants

Spirta tilpumkoncentrācija

1. Normas attiecībā uz norādēm par spirta tilpumkoncentrāciju ir noteiktas īpašos Savienības noteikumos, ko piemēro produktiem, kuriem **KN** **piešķirts kods 2204 (svaigu vīnogu vīns, ieskaitot stiprinātos vīnus; vīnogu misa, izņemot etiķi un tā produktus).**
2. Faktisko spirta tilpumkoncentrāciju tiem dzērieniem, kuru alkohola saturs pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, izņemot tos, kas minēti šā panta 1. punktā, norāda saskaņā ar šīs regulas **XII pielikumu.**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

29. pants

Paziņojums par uzturvērtību

Prasību nepiemēro :

- uztura bagātinātājiem
- dabīgajiem minerālūdeņiem (ieguvei un tirdzniecībai)

Prasību piemēro, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/39/EK (2009. gada 6. maijs) **par īpašas diētas pārtikas produktiem** un īpašās direktīvas, kā norādīts minētās direktīvas 4. panta 1. punktā

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

30. pants Saturs (uzturvērtības)

Obligātajā paziņojumā par uzturvērtību ietver šādu informāciju:

▪ **enerģētisko vērtību; un**
▪ **tauku, piesātināto taukskābju, ogļhidrātu, cukuru, olbaltumvielu un sāls daudzumu**
Attiecīgā gadījumā norādi, ka sāls saturs ir tikai dabīgā nātrija klātbūtnes rezultāts, var izvietot paziņojuma par uzturvērtību tiešā tuvumā, var arī norādīt daudzumu vienam vai vairākiem šādiem savienojumiem:

- **mononepiesātinātās taukskābes**
- **polinepiesātinātās taukskābes**
- **polioli**
- **ciete**
- **šķiedrvielas**
- **jebkuri vitamīni vai minerālvielas, kas uzskaitītas XIII pielikuma un ir sastopamas ievērojamā daudzumā, kā norādīts XIII pielikuma**

Ja fasētas pārtikas marķējumā sniedz obligāto uzturvērtības paziņojumu, marķējumā var atkārtot šādu informāciju: enerģētisko vērtību; vai enerģētisko vērtību kopā ar tauku, piesātināto taukskābju, cukuru un sāls daudzumu.

Ja marķējuma virsma mazāk kā 10 cm kv., minēto produktu marķējumā paredzēts paziņojums par uzturvērtību, drīkst aprobežoties tikai ar enerģētisko vērtību.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

XIII pielikums

B DAĻA – ENERĢĒTISKĀS UN UZTURVĒRTĪBAS IETEICAMĀS DEVAS, IZŅEMOT VITAMĪNUS UN MINERĀLVIELAS
(PIEAUGUŠIE)

Enerģētiskā vai uzturvērtība	Ieteicamā deva
Enerģētiskā vērtība	8 400 kJ/2 000 kcal
Kopējie tauki	70 g
Piesātinātie tauki	20 g
Ogļhidrāti	260 g
Cukuri	90 g
Olbaltumvielas	50 g
Sāls	6 g

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

30. pants (turpinājums)

paziņojums par uzturvērtību, drīkst aprobežoties tikai ar:

a) enerģētisko vērtību; vai

b) enerģētisko vērtību kopā ar tauku, piesātināto taukskābju, cukuru un sāls daudzumu.

līdz 2014. gada 13. decembrim EK iesniedz ziņojumu par trans-taukskābēm pārtikas produktos un kopējā Savienības iedzīvotāju uzturā. Ziņojuma mērķis ir novērtēt ietekmi, ko dotu atbilstīgi līdzekļi, kuri varētu ļaut patērētājiem izvēlēties veselīgākus pārtikas produktus un uzturu kopumā vai kuri varētu veicināt veselīgāku pārtikas produktu ražošanu un piedāvāšanu patērētājiem, tostarp patērētāju informēšanu par trans-taukskābēm vai to lietošanas ierobežošanu.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

31. pants

Aprēķins

Energētisko vērtību aprēķina, izmantojot XIV pielikumā uzskaitītos pārrēķina koeficientus.

Energētiskā vērtība un uzturvielu daudzums attiecas uz pārtikas produktiem, ko piedāvā pārdošanā.

Atbilstīgā gadījumā šī informācija var attiekties uz pārtikas produktu pēc apstrādes ar noteikumu, ka pievieno pietiekami sīkus apstrādes norādījumus un šī informācija attiecas uz pārtikas produktu, kas ir gatavs lietošanai uzturā.

Katrā atsevišķā gadījumā minētās vērtības ir vidējās vērtības, kas noteiktas, pamatojoties uz:

- a) ražotāja veikto pārtikas produkta analīzi
- b) izmantoto sastāvdaļu zināmo vai atzīto vidējo vērtību lietošanu aprēķinos vai
- c) vispārēji noteiktu un pieņemtu datu izmantošanu aprēķinos

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

XIV PIELIKUMS

PĀRRĒĶINA KOEFICIENTI

PĀRRĒĶINA KOEFICIENTI ENERĢĒTISKĀS VĒRTĪBAS APRĒĶINĀŠANAI

Uzrādāmo enerģētisko vērtību aprēķina, izmantojot šādus pārrēķina koeficientus:

— ogļhidrāti (izņemot polioli)	17 kJ/g – 4 kcal/g
— polioli	10 kJ/g – 2,4 kcal/g
— olbaltumvielas	17 kJ/g – 4 kcal/g
— tauki	37 kJ/g – 9 kcal/g
— salatriņi	25 kJ/g – 6 kcal/g
— spirts (etanols)	29 kJ/g – 7 kcal/g
— organiskās skābes	13 kJ/g – 3 kcal/g
— šķiedrvielas	8 kJ/g – 2 kcal/g
— eritritols	0 kJ/g – 0 kcal/g

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

32. pants

Vērtības norādīšana uz 100 g vai 100 ml

Energētisko vērtību un uzturvielu daudzumu, norāda, izmantojot šīs regulas **XV pielikumā** minētās mērvienības.

Energētisko vērtību un uzturvielu daudzumu norāda uz 100 g vai 100 ml.

Ja sniedz paziņojumu par vitamīniem un minerālvielām, papildus to daudzumu norāda **arī procentos no XIII pielikuma A daļas** 1. punktā *noteiktajām ieteicamajām devām* uz 100 g vai 100 ml.

Papildus minētajai izteiksmes formai enerģētisko vērtību un uzturvielu daudzumu **var attiecīgi norādīt arī procentos no XIII pielikuma B daļā** *noteiktajām ieteicamajām devām* uz 100 g vai 100 ml.

Ja tiek sniegtas papildus ziņas, to tiešā tuvumā iekļauj šādu papildu paziņojumu: **“Ieteicamā deva vidusmēra pieaugušajam (8 400 kJ vai 2 000 kcal)”**.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

33. pants

Informācijas norādīšana uz porciju vai patēriņa vienību enerģētisko vērtību un uzturvielu daudzumu var norādīt uz porciju un/vai patēriņa vienību, ko patērētājam viegli atpazīt, ar noteikumu, ka porcijas vai patēriņa vienības lielums ir norādīts uz etiķetes un ka ir norādīts iepakojumā esošo porciju vai patēriņa vienību skaits:

a) daudzums – uz 100 g vai 100 ml;

b) procenti no ieteicamās devas – uz 100 g vai 100 ml – attiecībā uz vitamīniem un minerālvielām;

c) procenti no ieteicamās devas) vai tās vietā – uz 100 g vai 100 ml.

Tauku, ogļhidrātu, cukuru, olbaltumvielu, sāls enerģētisko vērtību un uzturvielu daudzumu un/vai XIII pielikuma B daļā noteikto ieteicamo devu procentus var norādīt, pamatojoties tikai uz porciju vai patēriņa vienību...

Izmantoto porciju vai vienību norāda tiešā tuvumā paziņojumam par uzturvērtību....

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

34. pants

Noformējums

Uzturvērtību norāda vienā redzamības laukā. Tās norāda vienkopus skaidrā formā un attiecīgā gadījumā – XV pielikumā noteiktajā norādīšanas kārtībā. **To norāda tabulas formā,** sakārtojot skaitļus citu zem cita, ja ir pietiekami daudz vietas. Ja vietas nav, paziņojumu sniedz lineārā formā.

Uzturvērtību norāda:

- a) galvenajā redzamības laukā; un
- b) izmantojot rakstzīmju izmēru saskaņā ar 13. panta 2. punktu un regulas IV pielikumu...

Ja enerģētiskā vērtība vai kādas uzturvielas daudzums pārtikas produktā ir neliels, informāciju par šiem elementiem var aizstāt ar tādu paziņojumu kā “Satur nelielu daudzumu ...” un to sniedz paziņojuma par uzturvērtību, ja tāds ir, tiešā tuvumā...

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

35. pants Papildu izteikšanas un norādīšanas veidi

Papildus ... enerģētisko vērtību un uzturvielu daudzumu **var izteikt un/vai norādīt citos veidos, papildus vārdiem vai skaitļiem izmantojot grafiskas formas vai simbolus, ja ir ievērotas šādas prasības:**

- tie ir balstīti uz precīzu un zinātniski pamatotu patērētāju aptauju un nemaldina patērētāju
- tie izveidoti pēc apspriešanās ar plašu ieinteresēto personu loku
- to mērķis ir veicināt patērētāju izpratni par pārtikas produkta lomu vai nozīmi uztura enerģētiskās vērtības un uzturvielu satura nodrošināšanā
- ir zinātniski pamatoti pierādījumi, kas liecina, ka vidusmēra patērētājs saprot šādus uzturvērtības izteikšanas vai norādīšanas veidus
- izmantojot citus norādīšanas veidus, to pamatā ir XIII pielikumā norādītās saskaņotās ieteicamās devas vai, ja tādu nav, vispārēji atzīti zinātniski ieteikumi par uzņemto enerģiju vai uzturvielām
- tie ir objektīvi un nediskriminējoši; un
- to piemērošana nerada šķēršļus brīvai preču aprītei.

... Dalībvalstis nodrošina atbilstīgu uzraudzību attiecībā uz uzturvērtības paziņojuma papildu izteikšanas vai norādīšanas veidiem, ko izmanto tirgū to teritorijā.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

V NODAĻA BRĪVPRĀTĪGI SNIEGTA PĀRTIKAS PRODUKTU INFORMĀCIJA

36. pants

Piemērojamās prasības

Pārtikas produktu informācija, ko norāda pēc brīvas izvēles, atbilst šādām prasībām:

- tā nemaldina patērētāju
- tā nav pārprotama vai neskaidra patērētājam
- attiecīgā gadījumā tās pamatā ir atbilstīgi zinātniski dati.

37. pants

Noformējums

Brīvprātīgo pārtikas produktu informāciju nenorāda, aizņemot vietu, kas paredzēta obligātās informācijas norādīšanai.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) NR.1169/2011 (2011.GADA 25.OKTOBRIS)

44. pants

Valsts pasākumi attiecībā uz nefasētiem pārtikas produktiem

1. Ja pārtikas produktus piedāvā pārdošanai galapatērētājiem vai ēdināšanas iestādēm bez iepakojuma vai ja pārtiku iepakojuma tirdzniecības vietā pēc patērētāja lūguma, vai tos fasē tiešai pārdošanai:

- a) 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais nosacījums (alergēni) par šādu ziņu norādi ir obligāts;
b) citu 9. un 10. pantā minēto ziņu norāde nav obligāta, ja dalībvalsts pieņem valsts pasākumus, pieprasot sniegt daļu no šīm ziņām, vai visas ziņas, vai šo ziņu elementus.

***Paldies par uzmanību
Jautājumi?***

